

2025/11

14.1.2025.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2025/11

(2024. gada 19. decembris),

ar ko groza Regulu (ES) 2018/1806 attiecībā uz Vanuatu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽¹⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1806 ⁽²⁾ ir uzskaitītas trešās valstis, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzai ("vīzas prasība"), kā arī trešās valstis, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas, ja uzturēšanās ilgums nav ilgāks par 90 dienām 180 dienu laikposmā ("atbrīvojums no vīzas prasības").
- (2) Vanuatu Republika ir iekļauta Regulas (ES) 2018/1806 II pielikuma 1. daļā kā trešā valsts, kuras valstspiederīgie ir atbrīvoti no vīzas prasības. Atbrīvojums no vīzas prasības Vanuatu valstspiederīgajiem ir ticis piemērots no 2015. gada 28. maija, kad tika parakstīts Nolīgums starp Eiropas Savienību un Vanuatu Republiku par īstermiņa uzturēšanās vīzu režīma atcelšanu ⁽³⁾ ("nolīgums"), un saskaņā ar nolīguma 8. panta 1. punktu tas kļuva provizorisks piemērojams. Nolīgums stājās spēkā 2017. gada 1. aprīlī.
- (3) Kopš 2015. gada 25. maija Vanuatu ir īstenojusi ieguldītājiem paredzētas pilsonības shēmas, kuru ietvaros trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem citādi attiektos vīzas prasība, ir iespēja iegūt Vanuatu pilsonību apmaiņā pret ieguldījumiem, tādējādi iegūstot bezvīzu piekļuvi Savienībai.
- (4) Tā kā pilsonības piešķiršana, ko Vanuatu veica saskaņā ar tās ieguldītājiem paredzētajām pilsonības shēmām, tika uzskatīta par Savienības īstermiņa vīzu procedūras un ar to saistīto drošības un migrācijas risku novērtēšanas apiešanu, kā arī par palielinātu risku dalībvalstu iekšējai drošībai un sabiedriskajai kārtībai, Padome 2022. gada 3. martā pieņēma Lēmumu (ES) 2022/366 ⁽⁴⁾, ar ko daļēji apturēja nolīguma piemērošanu, ievērojot nolīguma 8. panta 4. punktu. Nolīguma piemērošanas apturēšana tika attiecināta tikai uz parastajām pasēm, ko Vanuatu izdevusi kopš 2015. gada 25. maija, kad sāka ievērojami pieaugt sekmīgo pieteikumu iesniedzēju skaits Vanuatu ieviesto ieguldītājiem paredzēto pilsonības shēmu ietvaros.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta 2024. gada 27. novembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 12. decembra lēmums.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1806 (2018. gada 14. novembris), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas (OV L 303, 28.11.2018., 39. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj>).

⁽³⁾ OV L 173, 3.7.2015., 48. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/1035/oj.

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums (ES) 2022/366 (2022. gada 3. marts) par to, lai daļēji apturētu Nolīguma starp Eiropas Savienību un Vanuatu Republiku par īstermiņa uzturēšanās vīzu režīma atcelšanu piemērošanu (OV L 69, 4.3.2022., 105. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/366/oj>).

- (5) Komisija 2022. gada 27. aprīlī, ievērojot Regulas (ES) 2018/1806 8. panta 6. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, pieņēma Īstenošanas regulu (ES) 2022/693⁽⁵⁾, ar ko uz laiku – no 2022. gada 4. maija līdz 2023. gada 3. februārim – apturēja Vanuatu valstspiederīgajiem noteikto atbrīvojumu no vīzas prasības.
- (6) Laikposmā pēc 2022. gada 4. maija, kad sāka piemērot atbrīvojuma no vīzas prasības apturēšanu uz laiku, un, ievērojot Regulas (ES) 2018/1806 8. panta 6. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta trešo daļu, Komisija veica pastiprinātu dialogu ar Vanuatu, lai novērstu apstākļus, kuru dēļ uz laiku tika apturēts atbrīvojums no vīzas prasības. Tomēr Vanuatu minētā dialoga laikā neiesaistījās jēgpilni.
- (7) Ņemot vērā to, ka apstākļi, kuru dēļ uz laiku tika apturēts atbrīvojums no vīzas prasības, kā arī Vanuatu neiesaistīšanās joprojām turpinās, Padome ar Padomes Lēmumu (ES) 2022/2198⁽⁶⁾ atcēla Lēmumu (ES) 2022/366 un pilnībā apturēja nolīguma piemērošanu no 2023. gada 4. februāra.
- (8) Ievērojot Regulas (ES) 2018/1806 8. panta 6. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, Komisija 2022. gada 1. decembrī pieņēma Deleģēto regulu (ES) 2023/222, ar ko uz laiku – no 2023. gada 4. februāra līdz 2024. gada 3. augustam⁽⁷⁾ – atbrīvojumu no vīzas prasības apturēja attiecībā uz visiem Vanuatu valstspiederīgajiem.
- (9) Laikposmā pēc 2023. gada 4. februāra, kad sāka piemērot Deleģēto regulu (ES) 2023/222, Komisija turpināja pastiprinātu dialogu ar Vanuatu. Laikposmā no 2023. gada februāra līdz 2024. gada aprīlim tika rīkotas četras sanāksmes un notika vairākkārtēja informācijas apmaiņa rakstveidā.
- (10) Lielākā daļa ar Vanuatu īstenojamajiem ieguldītājiem paredzētajām pilsonības shēmām saistīto bažu, kuras Komisija izklāstīja Īstenošanas regulā (ES) 2022/693, joprojām pastāv. Lai gan Vanuatu 2023. gadā pieņēma vairākas izmaiņas tiesību aktos, lai kļiedētu minētās bažas, tā nav sniegusi pietiekamus pierādījumus tam, ka minētās izmaiņas tiek īstenotas un ir pietiekamas, lai mazinātu ar ieguldītājiem paredzētajām pilsonības shēmām radītos drošības riskus.
- (11) Vanuatu īstenojamajās ieguldītājiem paredzētajās pilsonības shēmās joprojām nav izvirzīta prasība pieteikumu iesniedzējiem faktiski dzīvot vai fiziski atrasties Vanuatu. Pieteikšanās procesu turpina pārvaldīt specializētas aģentūras, kuras atrodas ārpus Vanuatu, kas nozīmē, ka pieteikuma iesniedzējam nav nepieciešams tieši sazināties ar Vanuatu iestādēm. Pieteikuma izskatīšanas procesā netiek rīkotas intervijas ar pieteikuma iesniedzējiem. Tas, ka nav prasības par klātieni interviju, mazina Vanuatu iestāžu iespējas pienācīgi novērtēt pieteikuma iesniedzēju un pārbaudīt viņu pieteikumā sniegto informāciju, tostarp tās patiesumu un ticamību.
- (12) Pieteikumus turpina apstrādāt ļoti īsos termiņos. Piemēram, pieteikumu izvērtēšanas un pienācīgas rūpības process ilgst ne vairāk kā 14 dienas, un to var pagarināt līdz 30 dienām. Noraidījumu īpatsvars joprojām ir ārkārtīgi zems, tādējādi apstiprinot Komisijas novērtējumu, ka izvērtēšanas process nav uzticams. Saskaņā ar Vanuatu sniegto informāciju Vanuatu 2022. un 2023. gadā saņēma 1 988 pilsonības pieteikumus apmaiņā pret ieguldījumiem, no kurien tikai 27 tika noraidīti.
- (13) 2023. gada martā Vanuatu grozīja savu Pilsonības likumu, aizstājot iestādes, kas ir atbildīgas par pieteikumu izvērtēšanu un pienācīgas rūpības pārbaudēm un to procedūrām. Jo īpaši iepriekšējā Iekšējā izvērtēšanas komiteja, ko bija iecēlis premjerministrs, ir aizstāta ar trim iestādēm: Vanuatu policijas spēkiem, Finanšu ziņu vākšanas vienību un Vanuatu Imigrācijas dienestu. Minētās iestādes novērtē pieteikumus un veic to pienācīgas rūpības pārbaudes, tostarp veicot meklējumus Interpola datubāzēs, un ziņo Pilsonības komisijas ģenerālsekretāram. Lai gan, no vienas puses, jaunā procedūra šķietami mazina risku piešķirt pilsonību personām, kas uzskaitītas Interpola datubāzēs, no otras puses, tā neietver citus elementus, kas nepieciešami, lai pienācīgi novērtētu, vai pieteikuma iesniedzēji nerada drošības riskus. Jo īpaši Vanuatu iestādēm nav pietiekamu līdzekļu, lai pārbaudītu pieteikuma iesniedzēja izcelsmes vai dzīvesvietas valsts izsniegto dokumentu, piemēram, personu apliecinošu dokumentu un sodāmības reģistru, patiesumu, jo minētās iestādes neapmainās ar informāciju ar pieteikuma iesniedzēju izcelsmes vai dzīvesvietas valstīm.

⁽⁵⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2022/693 (2022. gada 27. aprīlis) par atbrīvojuma no vīzas prasības apturēšanu uz laiku Vanuatu valstspiederīgajiem (OV L 129, 3.5.2022., 18. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/693/oj).

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums (ES) 2022/2198 (2022. gada 8. novembris) par to, lai pilnībā apturētu Nolīguma starp Eiropas Savienību un Vanuatu Republiku par īstermiņa uzturēšanās vīzu režīma atcelšanu piemērošanu (OV L 292, 11.11.2022., 47. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2198/oj>).

⁽⁷⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/222 (2022. gada 1. decembris) par atbrīvojuma no vīzas prasības apturēšanu uz laiku visiem Vanuatu valstspiederīgajiem (OV L 32, 3.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/222/oj).

- (14) Sekmīgo pieteikuma iesniedzēju izcelsmes valstis 2022. un 2023. gadā galvenokārt bija valstis, uz kuru valstspiederīgajiem attiecas vīzas prasība. 2023. gadā lielākā daļa pieteikumu bija no Ķīnas (519) un Krievijas (237) pilsoņiem. Atšķirībā no citām trešām valstīm, kas īsteno ieguldītājiem paredzētās pilsonības shēmas, Vanuatu pēc Krievijas agresijas kara pret Ukrainu sākuma ir turpinājusi pieņemt un apstrādāt pieteikumus no Krievijas valstspiederīgajiem.
- (15) Līdz 2021. gadam personas, kas ieguva Vanuatu pilsonību, izmantojot ieguldītājiem paredzēto pilsonības shēmu, pēc tam varēja pieteikties arī uz vārda vai uzvārda maiņu Vanuatu. Pastiprinātā dialoga laikā Vanuatu informēja Komisiju, ka 2021. gadā attiecīgie tiesību akti tika grozīti, lai paredzētu, ka personas, kurām ir dubultpilsonība, nevar Vanuatu reģistrēt vārda vai uzvārda maiņu. Tomēr Vanuatu arī informēja Komisiju, ka tai nav reģistra par vārdu vai uzvārdu maiņu pirms 2019. gada. Tāpēc tā nevarēja sniegt nekādu informāciju par to personu skaitu, kuras ieguvušas pilsonību apmaiņā pret ieguldījumu, un pēc tam mainījušas vārdu vai uzvārdu, vai par minēto personu turpmākām pārbaudēm.
- (16) Lai gan Vanuatu informēja Komisiju, ka, balstoties tās judikatūru, ir iespējams atņemt pilsonību, ja tā iegūta krāpšanas vai pretlikumiskā ceļā, tā nav sniegusi informāciju par faktiskiem gadījumiem, kad atņemta pilsonība, kas iegūta, izmantojot ieguldītājiem paredzētās shēmas. Turklāt Vanuatu nav ieviesusi nekādu strukturālu *ex post* uzraudzības mehānismu iespējamo nepilnību drošības jomā novēršanai attiecībā uz vairāk nekā 10 000 pasēm, kas izdotas pirms tās Pilsonības likuma grozīšanas un, kā tiek apgalvots, stingrākas izvērtēšanas procedūras ieviešanas. 2023. gada februārī Vanuatu izveidoja izmeklēšanas komisiju, kuras uzdevums ir izmeklēt jebkādu apgalvojumu par pārkāpumiem saistībā ar ieguldītājiem paredzēto pilsonības shēmu darbību kopš to izveides. 2024. gada aprīlī Vanuatu informēja Komisiju, ka minētā izmeklēšana joprojām turpinās un ka tā nevar norādīt konkrētu datumu, kad izmeklēšanas komisija paziņos savus konstatējumus.
- (17) Ievērojot Regulas (ES) 2018/1806 8. panta 7. punktu, Komisija pirms Deleģētās regulas (ES) 2023/222 termiņa beigām iesniedza Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par atbrīvojuma no vīzas prasības apturēšanu Vanuatu valstspiederīgajiem, kurā tā sīki aprakstīja pastiprināto dialogu ar Vanuatu un secināja, ka Vanuatu nav novērsusi apstākļus, kuru dēļ atbrīvojums no vīzas prasības tika apturēts.
- (18) Tāpēc Regula (ES) 2018/1806 būtu jāgroza, pāceļot atsauci uz Vanuatu no II pielikuma 1. daļas uz I pielikuma 1. daļu, lai no jauna ieviestu vīzas prasību Vanuatu valstspiederīgajiem.
- (19) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienības Padomi un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* ⁽⁸⁾ īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK ⁽⁹⁾ 1. panta B punktā.
- (20) Attiecībā uz Šveici – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopien un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā šī regula ir to Šengenas *acquis* ⁽¹⁰⁾ noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta B un C punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK ⁽¹¹⁾ 3. pantu.

⁽⁸⁾ OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp., ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

⁽⁹⁾ Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

⁽¹⁰⁾ OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp., ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2008/178\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2008/178(1)/oj).

⁽¹¹⁾ Padomes Lēmums 2008/146/EK (2008. gada 28. janvāris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopien un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

- (21) Attiecībā uz Lihtenšteinu – saskaņā ar Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanas Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā šī regula ir to Šengenas *acquis* ⁽¹²⁾ noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta B un C punktā, tos lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES ⁽¹³⁾ 3. pantu.
- (22) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK ⁽¹⁴⁾; tādēļ Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Īrijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (23) Attiecībā uz Kipru šī regula ir akts, kas pilnveido Šengenas *acquis*, vai ir kā citādi saistīts ar to, kā noteikts 2003. gada Pievienošanās akta 3. panta 1. punktā,

IR PIEŅĒMUŠAS ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2018/1806 groza šādi:

- 1) regulas I pielikuma 1. daļā aiz ieraksta “Uzbekistāna” iekļauj šādu ierakstu:

“Vanuatu”;

- 2) regulas II pielikuma 1. daļā svītro šādu ierakstu:

“Vanuatu (*)

(*) No 2023. gada 4. februāra līdz 2025. gada 3. februārim atbrīvojums no vīzas prasības ir apturēts visiem Vanuatu valstspiederīgajiem.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Briselē, 2024. gada 19. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētāja

R. METSOLA

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

BÓKA J.

⁽¹²⁾ OV L 160, 18.6.2011., 21. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj>.

⁽¹³⁾ Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanas Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanas (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

⁽¹⁴⁾ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).